

Sygn. akt I Ns 24/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 sierpnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Legionowie - I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Piotr Rempola

Protokolant Anna Aleksa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2016 r. w Legionowie

sprawy z wniosku M. J.

z udziałem K. J., M. G. (1)

o uchylenie aktu poświadczenia dziedziczenia i o stwierdzenie nabycia spadku po J. G.

1. Uchyla akt poświadczenia dziedziczenia po J. G. sporządzony przez notariusza I. B. w L. pod numerem Repertorium A (...) zarejestrowany w rejestrze aktów poświadczenia dziedziczenia prowadzonym przez Krajową Radę Notarialną pod numerem (...) i stwierdza, że spadek po J. G. zmarłej dnia 8 listopada 2010 roku w L., ostatnio stale zamieszkałej w L. na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 30 grudnia 2009 roku otworzonego na rozprawie dnia 10 marca 2015 roku nabyła w całości córka M. J.,
2. obciąża uczestnika K. J. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz wnioskodawczyni M. J., zaś szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawia referendarzowi sądowemu,
3. nakazuje pobrać od uczestnika K. J. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Legionowie wydatki na biegłych poniesione z sum Skarbu Państwa, zaś szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawia referendarzowi sądowemu,
4. ustala, iż uczestnik M. G. (1) ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 24/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. J. złożyła wniosek o uchylenie aktu poświadczenia dziedziczenia i stwierdzenie nabycia spadku po J. G. na podstawie testamentu przez M. J. oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Uczestnik K. J. wniósł o oddalenie wniosku, zarzucił nieprawdziwość (sfalszowanie) testamentu spadkodawczyni (matki), a następnie podniósł kolejny zarzut braku zdolności matki co do swobodnego i świadomego powzięcia decyzji i wyrażenia woli w zakresie sporządzenia drugiego testamentu z dnia 30 grudnia 2009r.

Uczestnik M. G. (1) w ostatecznym stanowisku wniósł o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie woli jego spadkodawczyni (matki) z drugiego testamentu z dnia 30 grudnia 2009r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. G. zmarła w dniu 8 listopada 2010r. w L., ostatnio stale zamieszkiwała w L.. Spadkodawczyni J. G. w chwili śmierci była zamężna z A. G. (1), który zmarł po niej w dniu 23 grudnia 2014r. (k.4 odpis skrócony aktu zgonu; k.3 odpis skrócony aktu zgonu). J. G. miała trójkę dzieci: K. J., M. J., oraz M. G. (1) (k.5-7 odpisy skrócone aktów urodzenia).

Spadkodawczyni J. G. sporządziła testament własnoręczny w dniu 14 stycznia 2009r. w którym powołała do dziedziczenia do całości spadku syna K. J.. Na podstawie tego testamentu i oświadczeń spadkobierców po J. G., iż według ich wiedzy nie ma innych testamentów po spadkodawczyni J. G., sporządzono w dniu 6 grudnia 2010r. notarialny akt poświadczenia dziedziczenia po J. G. i zarejestrowano go w rejestrze poświadczeń dziedziczenia Krajowej Rady Notarialnej pod numerem (...), w którym wskazano jako jedyne spadkobiercę po J. G. jej syna K. J. (k.9-10 protokół złożenia testamentu i jego otwarcia i ogłoszenia przed notariuszem I. B.; k.11-13 protokół dziedziczenia w formie aktu notarialnego; k. 8 zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia rep. A nr (...) zarejestrowany w rejestrze poświadczenia dziedziczenia Krajowej Rady Notarialnej pod numerem (...); k.551 wydruk ze strony internetowej Krajowej Rady Notarialnej z rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia potwierdzający zarejestrowanie aktu poświadczenia dziedziczenia; k.557 zapewnienie spadkowe M. J.).

Spadkodawczyni J. G. zamieszkiwała sama z mężem A. G. (1). Po śmierci J. G. A. G. (2) mieszkał sam w mieszkaniu. Po śmierci A. G. (1) w dniu 23 grudnia 2014r. M. J. w celu załatwienia formalności związanych z polisą ubezpieczeniową poszła do (...), gdzie polecono jej, aby przyniosła odpis skrócony aktu małżeństwa J. G. i A. G. (2). M. J. w tym celu udała się do mieszkania po A. G. (1) i przeszukując dokumenty po A. G. (1), znalazła wśród dokumentów drugi własnoręczny testament jej matki J. G. z dnia 30 grudnia 2009r. w którym spadkodawczyni powołała do spadku M. J. (k.553 dowód z przesłuchania wnioskodawczyni M. J.; k.14 testament z dnia 30 grudnia 2009r.; k.436 zeznania świadka M. M.).

Drugi testament z dnia 30 grudnia 2009r. spadkodawczyni J. G. sporządziła i podpisała własnoręcznie (k.80-87 opinia biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego M. F.; k.14 testament z dnia 30 grudnia 2009r.).

W chwili sporządzenia testamentu w dniu 30 grudnia 2009r. spadkodawczyni J. G. pomimo choroby nowotworowej oraz przebytego zabiegu operacyjnego była w stanie psychicznej, który pozwalał jej swobodnie i świadomie powziąć decyzję i wyrazić wolę co do sporządzenia testamentu. Jej stan psychiczny był wówczas prawidłowy (k.509-519 opinia psychiatryczno-psychologiczna sporządzona interdyscyplinarnie przez biegłego sądowego specjalistę psychiatrę E. M. i biegłego sądowego z zakresu psychologii E. D.; k. 14 testament z dnia 30.09.2009r.; k.553 dowód z przesłuchania wnioskodawczyni M. J.; k.554 dowód z przesłuchania uczestnika M. G. (1); k.555-556 dowód z przesłuchania uczestnika K. J.; k.133-135 zeznania świadka B. P.; k.135-136 zeznania świadka D. Ś.; k.151-158 historia choroby; k.162-342 historia choroby; k.345-397 historia choroby; k.400-423 historia choroby; k.434-435 i k.436 zeznania świadka M. M.; k.435-436 zeznania świadka H. G.; k.437-438 zeznania świadka R. J.; k.439-440 zeznania świadka K. G.; k.482-499 historia choroby).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez wnioskodawczynię i uczestników oraz dowodów z dokumentacji leczenia spadkodawczyni; dowodów z dokumentów w postaci testamentu własnoręcznego z dnia 30 grudnia 2009r.; zapewnienia spadkowego złożonego przez wnioskodawczynię; dowodu z zeznań świadków; dowodu z interdyscyplinarnej opinii biegłych psychiatry i psychologa, dowodu z opinii biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego; dowodu z przesłuchania wnioskodawczyni i uczestników.

Sąd zważył co następuje:

Drugi własnoręczny testament spadkodawczyni J. G. jest ważny. Po pierwsze spadkodawczyni sporządziła go i podpisała własnoręcznie co potwierdził dowód z opinii biegłego z zakresu ekspertyzy pisma ręcznego. Zarzut uczestnika K. J., iż matka nie sporządziła tego drugiego testamentu z dnia 30 grudnia 2009r. okazał się bezzasadny. Także drugi zarzut uczestnika K. J., iż matka ze względu na chorobę oraz operację mogła nie mieć świadomości i swobody w wyrażeniu oświadczenia woli co do sporządzenia drugiego testamentu jest bezzasadny, bowiem z opinii biegłych psychiatry i psychologa oraz zeznań świadków, a także z dowodu z przesłuchania uczestników i wnioskodawczyni wynika, iż spadkodawczyni w dniu 30 grudnia 2009r. czyli w chwili testowania była świadoma i mogła swobodnie złożyć oświadczenie woli o powołaniu spadkobiercy w testamencie.

Testament własnoręczny z dnia 30 grudnia 2009r. spełnia przesłanki formalnej ważności testamentu określonej w art.949§1 k.c.

Nie zachodziły żadne z przesłanek określonych w art.945 k.c. do stwierdzenia nieważności testamentu.

Skoro drugi testament jest ważny, to zgodnie z 946 k.c. nastąpiło odwołanie pierwszego testamentu własnoręcznego spadkodawczyni z dnia 14 stycznia 2009r. otwartego przed notariuszem.

Wnioskodawczyni M. G. (2) będąc uczestnikiem postępowania o sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia w grudniu 2010r. oświadczyła do protokołu poświadczenia dziedziczenia, iż według jej wiedzy nie ma innych testamentów. Dlatego sporządzono akt poświadczenia dziedziczenia na podstawie pierwszego testamentu z dnia 14 stycznia 2009r.

Wnioskodawczyni M. J. dowiedziała się o drugim testamencie z dnia 30 grudnia 2009r. w którym została powołana do dziedziczenia jako jedyny spadkobierca po J. G. w dniu 23 grudnia 2014r. w trakcie przeszukiwania dokumentów po A. G. (2). Następnie w styczniu 2015r. złożyła na podstawie art.679§1 k.p.c. w zw. z art.679§4 k.p.c. wniosek o uchylenie aktu poświadczenia dziedziczenia i stwierdzenia nabycia spadku na podstawie drugiego testamentu z dnia 30 grudnia 2009r.

Wniosek jest zasadny, bowiem zostały spełnione przesłanki z art.679§4 k.p.c. w zw. z art.679§1 k.p.c. do uchylenia zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, bowiem wnioskodawczyni nie mogła powołać się na drugi testament z dnia 30 grudnia 2009r. przed notariuszem w grudniu 2010r., gdyż o drugim testamencie dowiedziała się dopiero w dniu 23 grudnia 2014r. Na podstawie drugiego testamentu do spadku powołana jest inna osoba. Z powyższych przyczyn na podstawie art.679§4 k.p.c. w zw. z art.679§1 k.p.c. sąd uchylił zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia i stwierdził, że spadek po J. G. na podstawie drugiego testamentu z dnia 30 grudnia 2009r. testamentu dziedziczy w całości jej córka M. J..

Zaś na podstawie art.83 ust.2 w zw. z art.113 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art.520 § 3 k.p.c. sąd nakazał pobrać od uczestnika K. J., którego wszystkie zarzuty co do nieważności testamentu zostały oddalone, obowiązek zwrotu wydatków na biegłych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa i na podstawie art.108§1 zdanie 2 k.p.c. w zw. z art.13§2 k.p.c. pozostawił ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Na podstawie art. 520 §3 k.p.c. sąd obciążył uczestnika K. J. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz wnioskodawczyni M. J. bowiem interesy pomiędzy nimi były sprzeczne w toku postępowania, a wszystkie zarzuty uczestnika co do nieważności testamentu zostały oddalone i na podstawie art.108§1 zdanie 2 k.p.c. w zw. z art.13§2 k.p.c. pozostawił szczegółowe wyliczenie tych kosztów referendarzowi sądowemu.

Na podstawie art.520§1 k.p.c. Sąd ustalił, iż uczestnik M. G. (1) ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.